

Aforismus

Aforismus je krátký, stručný výrok, krátká, ale nikoli vždy jednoduchá myšlenka, která si zdánlivě podržuje samostatnost a svébytnost bez ohledu na kontext, nebo přesněji: tak, že se – možná vždy trochu jinak – prosadí v řadě různých kontextů. Jde většinou o překvapivý nápad, o souvislost dvou nesourodých rovin významů, o něco, co je obvykle překvapením i pro autora. Na aforismu je ovšem možno také pracovat, je možno jej zdokonalit, vybrousit (pokud to tzv. autor svým uměním, tj. dokonalostí, ale pouze technicky) dokáže, nicméně jeho rozhodující, protože oslovující moment spočívá v jeho schopnosti náhle osvítit něco ať už situačního nebo jen myšleného. Aforismus nelze konstruovat, protože on vlastně jen přichází – nebo nepřichází. Nicméně lze jej připomínat, lze jej opakovat v nových situacích a souvislostech, a on kupodivu neztrácí na své atraktivitě a průraznosti. Aforismus vždycky v něčem atakuje nějakou běžnost, staví něco každodenního jakoby na hlavu.

(Písek, 120524-2.)